

**EROD odpowiada organizacjom pozarządowym w sprawie dekretów rządu węgierskiego
oraz wydaje oświadczenie w sprawie art. 23 RODO**

Wtorek, 2 czerwca 2020 r.

Podczas 30. posiedzenia plenarnego, Europejska Rada Ochrony Danych przyjęła oświadczenie dotyczące praw osób, których dane dotyczą, w kontekście wprowadzenia stanu wyjątkowego w państwach członkowskich. Rada przyjęła również pismo w odpowiedzi na pismo Unii Wolności Obywatelskich dla Europy, Access Now oraz Węgierskiej Unii Wolności Obywatelskich w sprawie dekretu rządu węgierskiego nr 179/2020 z 4 maja 2020 r.

EROD przypomina, że nawet w tych wyjątkowych czasach, ochrona danych osobowych musi być przestrzegana we wszystkich środkach nadzwyczajnych, przyczyniając się do poszanowania nadrzędnych wartości takich jak demokracja, praworządność i prawa podstawowe, na których opiera się Unia Europejska.

Zarówno w swoim oświadczeniu, jak i w odpowiedzi na pismo, EROD przypomina, że RODO nadal ma zastosowanie, a także umożliwia skuteczną odpowiedź na pandemię, chroniąc jednocześnie podstawowe prawa i wolności. Prawo o ochronie danych umożliwia operacje przetwarzania danych niezbędnych do walki z pandemią COVID-19.

W oświadczeniu przypomniano główne zasady związane z ograniczeniami praw osób, których dane dotyczą, w związku z wprowadzeniem stanu wyjątkowego w państwach członkowskich:

- Ograniczenia, które z zasady są ogólne, rozległe lub ingerujące w zakresie, w jakim naruszają podstawowe prawo, nie mogą być uzasadnione.
- Pod pewnymi warunkami, art. 23 RODO pozwala ustawodawcom krajowym ograniczyć za pomocą aktu prawnego zakres obowiązków administratorów i podmiotów przetwarzających oraz praw osób, których dane dotyczą, jeżeli ograniczenie takie nie narusza istoty podstawowych praw i wolności oraz jest w demokratycznym społeczeństwie środkiem niezbędnym i proporcjonalnym, służącym ważnym celom leżącym w ogólnym interesie publicznym Unii lub państwa członkowskiego, w szczególności zdrowiu publicznemu.
- Prawa osób, których dane dotyczą, stanowią rdzeń podstawowego prawa do ochrony danych, a art. 23 RODO należy interpretować i odczytywać, mając na uwadze, że ich stosowanie powinno być ogólną zasadą. Ponieważ ograniczenia stanowią wyjątki od ogólnej zasady, należy je stosować tylko w ograniczonych okolicznościach.
- Ograniczenia muszą być określone „prawem”, a prawo ustanawiające ograniczenia powinno być wystarczająco jasne, aby umożliwić obywatelom zrozumienie warunków, w których administratorzy są uprawnieni do stosowania tych ograniczeń. Ponadto ograniczenia muszą być przewidywalne dla osób, które są nimi objęte. Ograniczenia nałożone na czas nieokreślony, które obowiązują z mocą wsteczną lub podlegają nieokreślonym warunkom, nie spełniają kryterium przewidywalności.
- Samo istnienie pandemii lub jakiegokolwiek innej sytuacji nadzwyczajnej nie jest wystarczającym powodem do wprowadzenia jakiegokolwiek ograniczenia praw osób, których dane dotyczą; to raczej ograniczenia muszą wyraźnie przyczynić się do ochrony ważnego celu leżącego w ogólnym interesie publicznym UE lub państwa członkowskiego.

- Stan wyjątkowy, przyjęty w związku z pandemią, jest warunkiem prawnym, który może uzasadniać ograniczenia praw osób, których dane dotyczą, pod warunkiem, że ograniczenia te mają zastosowanie tylko w takim zakresie, w jakim jest to absolutnie niezbędne i proporcjonalne w celu ochrony zdrowia publicznego. W związku z tym ograniczenia muszą mieć ściśle ograniczony zakres i czas obowiązywania, ponieważ prawa osób, których dane dotyczą, można ograniczyć, a nie ich odmówić. Ponadto muszą mieć w pełni zastosowanie gwarancje przewidziane w art. 23 ust.2 RODO.
- Ograniczenia, przyjęte w związku z wprowadzeniem stanu wyjątkowego, zawieszające lub odraczające stosowanie praw osób, których dane dotyczą, oraz obowiązków spoczywających na administratorach danych i podmiotach przetwarzających dane, bez żadnych wyraźnych ograniczeń czasowych, byłyby de facto równoznaczne z całkowitym zawieszeniem tych praw i nie byłyby być zgodne z istotą podstawowych praw i wolności.

Ponadto Europejska Rada Ochrony Danych ogłosiła, że w najbliższych miesiącach wyda wytyczne w sprawie wdrożenia art. 23 RODO.

Uwaga dla redaktorów:

Wszystkie dokumenty przyjęte podczas posiedzenia plenarnego EROD podlegają niezbędnym kontrolom prawnym, językowym i dotyczącym formatowania i zostaną udostępnione na stronie internetowej EROD po ich zakończeniu.